

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocar Tudor, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ciornîi Andrei Serghei, născut la 15 decembrie 1990, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Studenților 17/2, ap. 21.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.05.2012 – 19.05.2015 (prima instanță).
2. 08.06.2015 – 08.07.2015 (instanța de apel).
3. 11.09.2015 – 16.02.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 mai 2015, Ciornîi Andrei, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că la 14.03.2012, în barul „Scorpion”, se aflau Morari Eugenia, Bobici Doina, Roman Dima, Dumitrașcu Nicolae și barmanul Ciornîi Andrei. După ce s-au odihnit, la orele 06:00 dimineața au dorit să plece acasă, moment în care, barmanul Ciornîi Andrei a depistat lipsă de bani în casă, iar când Bobici Doina a intrat în bar, după scurtă, inculpatul a încuiat ușa barului și a întrebat-o de bani, la ce, ea i-a explicat că consumația a fost achitată și nu datorează bani. Ciornîi Andrei i-a luat scurta și din buzunar a scos 100 lei. Apoi, fiind enervat, i-a aplicat acesteia lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatului au fost reîncadrate din art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal - jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- procurorul în Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău, Iuga Gabriela, care a solicitat, admiterea cererii, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi soluții prin care, a-1 recunoaște culpabil pe Ciornîi Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și în baza acestui articol, a-i stabili o pedeapsă de 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului Ciornîi Andrei și de către ultimul, prin care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi decizii, prin care inculpatul Ciornîi Andrei să fie achitat, din motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

3.1. În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că:

- prin declarațiile părții vătămate s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a comis cele incriminate. De asemenea, a utilizat cuțitul la comiterea infracțiunii, pe care l-a pus părții vătămate pe umăr. Conform raportului de expertiză, la partea vătămată au fost depistate următoarele leziuni corporale: traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, excoriații cu edem al țesuturilor moi adiacente pe cap, echimoză pe față, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent-dur;

- conform pct. 5) al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, pentru modificarea și completarea hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 „*Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor*” nr.12, din 22.12.2014, vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale intră sub incidența art. 188 Cod penal, considerându-se ca violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei;

- instanța de judecată nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Bobici Doina, pe care o consideră întemeiată, urmând a fi admisă integral, cu încasarea de la Ciornîi Andrei în beneficiul părții vătămate Bobici Doina, a prejudiciului cauzat.

3.2. În motivarea apelului declarat, avocatul Roșca Maxim a invocat că:

- inculpatul nu a avut intenția să o jefuiască pe partea vătămată și că a vrut doar să întoarcă banii pe care aceasta i-ar fi sustras de sub teighea. Mai mult chiar, Ciornîi Andrei a recunoscut, că i-a aplicat părții vătămate o lovitură cu palma, din furie. Afirmările acuzării că inculpatul a comis atac însoțit de violență cu aplicarea cuțitului, nu suferă nici o critică, din simplu motiv că acest

cuțit nu a existat în realitate, nefiind ridicat de la fața locului. De asemenea, apare întrebarea de ce partea vătămată nu a indicat aplicarea cuțitului, nici în plângerea inițială declarată, nici când a dat primele declarații, ea nu a spus polițiștilor la fața locului, despre faptul că a fost amenințată cu cuțitul de către inculpat.

3.3. În motivarea apelului declarat, inculpatul Ciornîi Andrei a invocat că:

- i-a aplicat părții vătămate o lovitură cu palma, pentru că aceasta nu a dorit să-i restituie banii sustrași de sub tejghea. Nu a avut intenția de a comite un jaf și nici nu a aplicat în privința acesteia cuțitul. Regretă faptul că a lovit-o pe partea vătămată. Anterior nu este condamnat și nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru. Are la întreținere bunica. Este angajat în câmpul muncii. Solicită aplicarea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2015, a fost respinsă ca nefondată cererea de apel declarată de procuror. Au fost admise apelurile declarate de inculpatul Ciornîi Andrei și avocatul Roșca Maxim în numele acestuia, s-a casat sentința, inclusiv din alte motive și s-a pronunțat o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciornîi Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

În baza art. 90 Cod penal, în privința lui Ciornîi Andrei, executarea pedepsei cu închisoarea, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea acestuia, ca în termenul dat, să nu își schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să nu săvârșească alte infracțiuni.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bobici Doina, a fost admisă parțial în partea prejudiciului moral, cu încasarea de la inculpat, în beneficiul acesteia, suma de 500 lei, iar în partea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și acțiunile inculpatului, eronat însă le-a încadrat în prevederile art. 187 alin.(2) lit.e) și f) Cod penal or, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate conform art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal - adică, „*sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei.*”

Instanța de apel a constatat cu certitudine în baza probelor că, la 14.03.2012, în barul „Scorpion”, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Doina 109, partea vătămată Bobici Doina a fost agresată de către inculpat, care i-a aplicat lovituri ultimei. Remarcă instanța de apel și asupra faptului că, însuși inculpatul

a recunoscut faptul că a luat de la partea vătămată banii, care a considerat că au fost sustrași de către aceasta din casa barului.

Mai mult, faptul apariției conflictului din cauza depistării lipsei banilor în casa barului, a fost confirmat și de ceilalți martori, iar faptul aplicării loviturilor părții vătămate, se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală nr.726/D din 30.03.2012.

Instanța de apel și-a întemeiat concluzia pe probele administrate, examinate și verificate de instanța de fond și de apel și anume: declarațiile inculpatului Ciornîi Andrei (f.d.179-180, vol. I), declarațiile părții vătămate Bobici Doina (f.d. 154-158, vol. I), declarațiile martorului Dumitrașco Nicolae (f.d. 170-171, vol.I), raportul de expertiză medico-legală nr. 762/D din 30.03.2012, efectuat în privința lui Bobici Doina, prin care, la aceasta s-a constatat traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, excoriații cu edem al țesuturilor moi adiacente pe cap, echimoză pe față, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționând o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, în comun fiind calificate ca vătămare corporală ușoară. Luând în considerație localizarea și caracterul leziunilor corporale depistate la Bobici Doina, posibilitatea producerii lor în rezultatul căderii de sine stătătoare a corpului de la înălțimea proprie este puțin posibil (f.d.35, vol. I).

Instanța de apel, privitor la lipsa agravantei – cauzarea de daune în proporții considerabile, a reținut, că circumstanța în cauză va funcționa, numai dacă făptuitorul a manifestat intenție directă în raport cu agravanta respectivă.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile părții vătămate cu referire la faptul că, pentru ea, suma de 100 lei, constituie un prejudiciu considerabil, deoarece în ședința instanței de fond, fiind audiată, ea a explicat că câștiga în or. Moscova circa 2000 dolari SUA pe lună și nu poate spune că suma de 100 lei, pentru ea este foarte mult (f.d. 157 , vol. I), nefiind astfel întrunite condițiile prevăzute de art. 126 Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentul acuzării, expus în pct. 3.1. a deciziei, din considerentul, că pentru existența infracțiunii de tâlhărie, este important ca apariția scopului de sustragere la făptuitor să preceadă acțiunea de atac.

În acest sens, în speță, instanța de apel a reținut că, inculpatul a aplicat lovitura părții vătămate, după ce i-a luat din scurtă banii, faptul dat fiind confirmat și prin declarațiile părții vătămate. Astfel, din circumstanțele speței rezultă că de către Ciornîi Andrei nu a fost săvârșit un atac în vederea sustragerii banilor, ci după depistarea banilor în scurta părții vătămate, deoarece a considerat că banii au fost sustrași din casa barului unde activa, enervându-se, i-a aplicat o lovitură.

La fel, instanța de apel a respins și argumentul acuzării precum că, inculpatul a amenințat partea vătămată cu un cuțit, or acest fapt nu și-a găsit

confirmarea în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și nici în instanța de apel. Astfel cuțit nu a fost ridicat la fața locului și din declarațiile inițiale (f.d.3,5, vol. I), nu rezultă că partea vătămată a fost amenințată cu cuțit.

Totodată, instanța de apel nu a constatat în acțiunile inculpatului careva acțiuni agresive, deoarece chiar partea vătămată în declarațiile sale a menționat că inculpatul i-a aplicat o lovitură și ea a căzut și s-a lovit de masă.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Cu referire la acțiunea civilă, în partea prejudiciului moral, instanța de apel a luat în considerație că în rezultatul faptelor infracționale săvârșite de inculpat, părții vătămate i-au fost cauzate unele leziuni corporale. Iar în partea prejudiciului material, a constatat că partea vătămată este în drept să le revendice în instanță în ordinea procedurii civile.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea totală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată, invocând că:

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 100, 101 Cod de procedură penală, a pus unilateral la baza deciziei declarațiile inculpatului;

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume: declarațiile părții vătămate Bobici Doina (f.d.154-158, vol. I), declarațiile martorului Dumitrașcu Nicolae (f.d. 170-171, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 762/D din 30.03.2012;

- instanța de apel s-a minimalizat la aprecierile date de către instanța de fond, ulterior dându-le putere probatorie în instanța de apel, nefiind combătute astfel argumentele acuzatorului de stat;

- este dovedită cu certitudine prin declarațiile părții vătămate infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 188 alin. (2) Cod penal;

- în decizia instanței de apel nu sunt combătute argumentele acuzatorului de stat;

- instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele din apelul procurorului.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de

recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, din textul recursului declarat rezultă că recurentul deși nu indică acest fapt, acesta mai invocă un motiv suplimentar care cade sub incidența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12 Cod de procedură penală și care prevede că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificînd legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, astfel, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a stabilit cu certitudine toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, a tras concluzia corectă, fiind respins ca nefondat apelul declarat de procuror și a admis apelurile declarate de avocat în interesele inculpatului și de ultimul.

7.1. Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”* Colegiul penal lărgit constată că acesta nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către procuror, astfel instanța de apel n-a admis erori la motivarea soluției în acest aspect. Totodată, decizia instanței de apel cuprinde motivele (f.d. 234-238, vol. 1) pe care își întemeiază corect soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul deciziei atacate. Aceste motive instanța de recurs le însușește.

Astfel, ce ține de motivele invocate de recurent, precum că *„ instanța de apel, contrar prevederilor art. 100, 101 Cod de procedură penală, a pus unilateral la baza deciziei declarațiile inculpatului; instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate de organul de urmărire penală, și anume: declarațiile părții vătămate Bobici Doina (f.d.154-158, vol. I),*

declarațiile martorului Dumitrașcu Nicolae (f.d. 170-171, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 762/D din 30.03.2012” Colegiul penal lărgit constată că este opinia subiectivă a recurentului și sunt neîntemeiate, deoarece în pct. 9, 10 și 11 a deciziei instanței de apel (f.d. 234-238, vol. 1), aceasta corect a descris și apreciat probele administrate și examinate în instanța de fond și verificate în instanța de apel, fapt consemnat și în conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 194-198, vol. I), prin prisma art. 100, 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, astfel, instanța de apel corect și-a întemeiat soluția nu doar pe declarațiile inculpatului, după cum invocă recurentul, dar prin coroborare cu celelalte probe administrate și examinate în instanța de fond și de apel, în rezultat adoptând o soluție legală și întemeiată.

În privința motivelor invocate de recurent, precum că *„instanță de apel s-a minimalizat la aprecierile date de către instanța de fond, ulterior dându-le putere probatorie în instanța de apel, nefiind combătute astfel argumentele acuzatorului de stat; în decizia instanței de apel nu sunt combătute argumentele acuzatorului de stat; instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele din apelul procurorului”*, Colegiul penal lărgit conchide că sunt pur declarative și ne concrete, deoarece recurentul în textul recursului declarat nu indică asupra căror motive a omis instanța de apel să se expună, totodată, din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 236-238, vol. I), rezultă că instanța de apel s-a expus explicit asupra tuturor motivelor relevante din apelul procurorului, iar motivele neesențiale invocate în apel, care au rămas fără argumentare, nu afectează soluția corectă, astfel, instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt care ar fi constituit un temei de casare sub acest aspect.

7.2. Cu referire la temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că *„s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*, Colegiul penal lărgit statuează că din textul recursului declarat nu se identifică nici un argument în privința confirmării temeiului invocat, la fel, și în urma examinării materialelor cauzei, nu s-au identificat careva circumstanțe care ar cădea sub incidența acestui temei și ar constitui temei de casare, astfel acesta este unul pur declarativ și neîntemeiat

7.3. Cu referire la temeiul neindicat de recurent, dar care rezultă din conținutul recursului declarat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că în rezultatul examinării materialelor cauzei nu s-au identificat careva circumstanțe care ar cădea sub incidența acestui temei și ar putea constitui temei de casare, astfel și acesta este unul neîntemeiat.

În acest context, în privința motivului invocat de recurent care cade sub incidența acestui temei și anume că *„este dovedită cu certitudine prin declarațiile părții vătămate infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 188 alin. (2) Cod*

penal”, Colegiul penal lărgit conchide că acesta constituie opinia subiectivă a recurentului, deoarece din textul deciziei instanței de apel (f.d. 234-237, vol. I), pct. 14, 14.1, 15, 15.1, precum și în urma cercetării materialelor cauzei, rezultă că instanța de apel corect s-a expus argumentat asupra acestui aspect și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărâii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

8. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărârea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Ciornîi Andrei Serghei**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 martie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru